

Društvo avtomatikov Slovenije

Društvo avtomatikov Slovenije letos praznuje 20 letnico delovanja, kajti ustanovljeno je bilo leta 1989 na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani. Ustanovni sestanek društva je bil v takratnem Laboratoriju za analogno-hibridno računanje in avtomatsko regulacijo pri prof. Francetu Bremšaku. Društvo se je od takrat dalje neprestano razvijalo in nadgrajevalo.

Hkrati z 20. letnico ustanovitve društva praznujemo tudi 10 letnico organiziranja konference Avtomatizacija v industriji in gospodarstvu, ki je pričela z delom leta 1999 na Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko v Mariboru. V ta namen smo obnovili in dopolnili knjižico Kratek vpogled v zgodovino nastanka in dejavnost v obdobju od leta 1989 do leta 2005, ki jo je društvo izdalo leta 2005. Pri nastanku tega dela smo si pomagali z diplomsko nalogo z naslovom: Analiza o stanju avtomatizacije v Sloveniji, v kateri so zbrani dokumenti in gradivo o dosedanem delu Društva avtomatikov Slovenije.

1. Osnovni podatki o društvu

Društvo avtomatikov Slovenije je nepolitična, prostovoljna in strokovna organizacija občanov, ki se ukvarjajo z avtomatiko. V njej se lahko srečujejo, sodelujejo in delajo vsi, ki se na tak ali drugačen način ukvarjajo s problematiko avtomatizacije, informatizacije in robotizacije strojev, naprav, procesov, proizvodnje, itd., oziroma širše rečeno, tisti, ki se ukvarjajo s tehnologijo vodenja tehničnih sistemov in procesov. Društvo ima svoj formalni sedež na Fakulteti za elektrotehniko, Univerze v Ljubljani, Tržaška 25, 1000 Ljubljana. Delovni sedež društva pa je po dosedanji praksi organizacija, v kateri je zaposlen trenutni predsednik društva, to je Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko, Univerza v Mariboru, Smetanova 17, 2000 Maribor, kjer je zaposlen trenutni predsednik društva prof. dr. Tovornik Boris.

Društvo je pravna oseba zasebnega prava, ki ga zastopa njegov predsednik. Glasilo društva je Elektrotehniški vestnik in revija Avtomatika, društvo pa ima tudi svojo domačo stran, ki služi informiranju javnosti in izmenjavi informacij med člani. Naslov domače strani društva je: <http://www.das.uni-mb.si/>.

Članstvo društva je v pogledu organizacij, iz katerih prihajajo posamezni člani, zelo heterogeno. Med člani najdemo strokovnjake, ki prihajajo iz različnih podjetij uporabnikov avtomatizacije, strokovnjake iz inženirskih podjetij, ki ponujajo storitve in opremo na tem področju, strokovnjake iz državne uprave in tudi raziskovalce in profesorje iz inštitutov ter univerz. Trenutno šteje društvo okrog 150 članov.

Društvo avtomatikov Slovenije je včlanjeno v Mednarodno federacijo za avtomatsko vodenje (International Federation of Automatic Control – IFAC). Združenje IFAC trenutno povezuje 49 držav članic.

2 Namen in naloge društva

Namen društva je povezovanje ljudi, ki se ukvarjajo s problematiko avtomatizacije in sorodnih dejavnosti, zato da bi skupaj uresničevali določene cilje in naloge. Najvažnejše naloge društva so:

- prispevati k razvoju in napredku avtomatizacije kot znanstveno-tehnične discipline,
- skrbeti za dvig strokovne ravni svojih članov,
- stimulirati zanimanje javnosti za avtomatiko s pomočjo različnih medijev in sredstev sodobnih komunikacij,
- vzpodbujati vzgojo kadrov s področja avtomatike in sodelovati pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnih programov,
- vzpodbujati sodelovanje raziskovalnih institucij, univerz, delovnih organizacij in posameznih strokovnjakov pri strokovnih raziskavah s področja avtomatike,
- poglobljati sodelovanje med člani društva ter sodelovati z drugimi strokovnimi organizacijami doma in v tujini,
- vzpodbujati tehnično ustvarjalnost, izumiteljstvo, racionalizatorstvo, konstruktorstvo in raziskovalno dejavnost,
- podpirati objavljanje strokovnih člankov in izdajanje strokovne in znanstvene literature s področja dejavnosti društva.

Zastavljene cilje in naloge društvo realizira na različne načine, kot npr.:

- z mobilizacijo članov za doseg postavljenih ciljev in s koordinacijo njihovega dela,
- z organizacijo strokovnih sestankov, predavanj, konferenc, posvetovanj, razprav, seminarjev, razstav in tečajev,
- s stalnimi in občasnimi komisijami za proučevanje in reševanje strokovne problematike s področja avtomatike,
- s sodelovanjem v akcijah, ki jih organizirajo sorodna društva,
- s sodelovanjem s sponzorji, itd..

3. Nastanek društva

Ideja o ustanovitvi Društva avtomatikov Slovenije se je porodila leta 1987, ko je postalo jasno, da je vsako sodelovanje v mednarodnih zvezah, predvsem v IFAC-u, možno le preko domače organizacije, ki je pa ni bilo. Postopek registracije društva je zahteval statut, programsko zasnovo, evidentiranje vodilnih funkcionarjev (predsednika in tajnika), mnenje SZDL (Socialistične zveze delovnega ljudstva), zapisnik ustanovnega občnega zbora in overovljene podpise desetih ustanovitvenih članov. Statut in programsko zasnovo smo obravnavali na sestanku iniciativnega odbora za ustanovitev Društva avtomatikov Slovenije, ki je bil 14. junija 1988 na Fakulteti za elektrotehniko in računalništvo v Ljubljani. Sestanka se je udeležilo 27 bodočih članov, vodil pa ga je prof. dr. Drago Matko, ki je tudi pripravil osnutke zahtevanih dokumentov. Na sestanku smo potrdili osnutek statuta in programske zasnove ter evidentirali prof. Ludvika Gyergyeka za predsednika in prof. Draga Matka za tajnika. Vse tri dokumentacije smo naslednji dan poslali Republiški konferenci

SZDL in jih prosili za njihovo stališče. RKSZDL je o naši vlogi razpravljala 15. septembra 1988 in izdelala pozitivno mnenje. Ker smo predvideli institucionalno povezavo v Elektrotehniško zvezo Slovenije, smo jih prosili za njihovo privolitev. Elektrotehniška zveza je na svoji seji 14.12.1988 dovolila vključitev Društva avtomatikov Slovenije. Ustanovni občni zbor društva je bil 12.1.1989. Uvodni poročili sta imela prof. Ludvik Gyergyek: »Razvoj avtomatike kot program Slovenije« in prof. Drago Matko: »Priprave na ustanovitev Društva avtomatikov Slovenije«. Za prvega predsednika je bil izvoljen prof. Gyergyek, za tajnika pa prof. France Bremšak (kopijo prve skice znaka lahko vidite na sliki št. 1). Pri sodišču smo 17.1.1989 overili podpise ustanovnih članov in 20.1.1989 prosili Republiški sekretariat za notranje zadeve za vpis Društva v register. Le ta je 14.4.1989 izdal odločbo za vpis Društva avtomatikov Slovenije v register društva.

Slika 1: Kopija prve skice znaka DAS, ki ga je zasnoval prof. France Bremšak

4. Dosedanji vodilni člani društva

Dejavnost društva seveda stoji ali pa pade na ljudeh. Čeprav so pri aktivnostih društva v takšni ali drugačni obliki sodelovali številni člani, je prav, da izpostavimo tiste, ki so najbolj zaznamovali nastanek, dejavnost in razvoj društva. V tem smislu moramo na prvo mesto postaviti častne člane, ki so naziv častnega člana pridobili zaradi svojih zaslug za nastanek in utemeljitev področja avtomatike na slovenskem in za svoj prispevek k dejavnosti društva.

Društvo je podelilo trem članom naziv častni član, in sicer:

- akademik prof. dr. Ludvik Gyergyek
- prof. dr. France Bremšak
- prof. dr. Dali Đonlagić

Operacijska, vsebinska in operativna dejavnost pa v veliki meri sloni na članih Izvršnega in Nadzornega odbora društva. Delovanje društva je od ustanovitve naprej vodilo pet Izvršnih odborov in nadziralo pet Nadzornih odborov. Prav je, da naštejemo njihove člane.

Tabela 1: Člani IO in NO v dosedanjih in trenutnem mandatu

člani IO v prvem mandatu	člani IO v drugem mandatu	člani IO v tretjem mandatu	člani IO v četrtem mandatu	člani IO v petem mandatu
Ludvik Gyergyek (predsednik)	Drago Matko (predsednik)	Karel Jezernik (predsednik)	Stanko Strmčnik (predsednik)	Boris Tovornik (predsednik)
Karel Jezernik (podpredsednik)	Boris Tovornik (podpredsednik)	Stanko Strmčnik (podpredsednik)	Maja Atanasijević – Kunc (podpredsednica)	Roman Kamnik (podpredsednik)
Drago Matko (tajnik)	Sašo Blažič (tajnik)	Boris Tovornik (tajnik)	Damir Vrančič (tajnik)	Aleš Hace (tajnik)
Peter Šega (blagajnik)	Mario Zec (blagajnik)	Nenad Muškinja (blagajnik)	Sašo Blažič (blagajnik)	Nenad Muškinja (blagajnik)
Alojz Hussu Stanko Strmčnik Boris Tovornik Mitja Nemanič Čedo Jakovljevič (člani)	Alojz Hussu Žarko Čučej Vlado Vrečko Janez Križman (člani)	Rajko Svečko Alojz Hussu Drago Matko (člani)	Karel Jezernik Boris Tovornik Nenad Muškinja Miloš Pugelj Aleksander Polutnik Roman Kamnik (člani)	Andrej Rotovnik Karel Jezernik Sašo Blažič Igor Steiner Stanko Strmčnik (člani)
člani NO v prvem mandatu	člani NO v drugem mandatu	člani NO v tretjem mandatu	člani NO v četrtem mandatu	člani NO v petem mandatu
France Bremšak Jože Pukl Tomaž Slivnik (člani)	Karel Jezernik Peter Šega Jože Pukl (člani)	Peter Šega Jože Pukl Peter Cafuta (člani)	Jože Pukl Peter Šega Drago Matko (člani)	Drago Matko Peter Šega Jože Pukl (člani)

5. Dejavnost društva

Dejavnost društva izhaja iz njegovega namena in nalog, ki smo jih opredelili v uvodu. Z leti delovanja pa so se utrdile nekatere stalne aktivnosti, ki predstavljajo okostje delovanja društva in na nek način tudi označujejo njegovo identiteto. Med temi so najbolj pomembne organizacija strokovnih konferenc, strokovnih ekskurzij, predavanj, okroglih miz in drugih dogodkov, delo na slovarju strokovnih izrazov in pa seveda soorganizacija domačih in mednarodnih znanstvenih konferenc.

6. Strokovne konference v Mariboru

Tradicionalna konferenca Društva avtomatikov Slovenije z imenom »Avtomatizacija v industriji in gospodarstvu (AIG)« je nastala kot odziv na potrebo, da se v slovenskem prostoru razvijejo aktivnosti, ki bi povezale in vzpodbudile komunikacijo med inženirji v malih in srednjih podjetjih, ki izvajajo projekt

avtomatizacije, uporabniki, ki v svojo proizvodnjo uvajajo višjo stopnjo avtomatizacije in informatizacije ter raziskovalno sfero, za katero se je pričel kazati vse večji interes in potreba po sodelovanju. V slovenskem prostoru je bila že dolgo prisotna potreba po večjem strokovnem in partnerskem sodelovanju, ki temelji na razvojnem in raziskovalnem delu. Posebno to velja za podjetja, ki so se v

Slika 2: Nagovor predsednika DAS g. Borisa Tovornika na otvoritvi Strokovne konference v Mariboru

preteklosti in v času tranzicije razvila iz malih zastopstev tujih dobaviteljev v gospodarske subjekte, sposobne prevzemati velike in odgovorne projekte. Ta podjetja so po eni strani čutila potrebo po povezovanju z raziskovalnimi in izobraževalnimi ustanovami, po drugi strani pa po okrepitvi pretoka informacij med njimi samimi in podjetji uporabniki avtomatizacije. Žal pa v tistem času pravih mehanizmov za povezovanje ni bilo. Ideja o organiziranju strokovne konference avtomatikov je zaradi tega imela namen vzpostaviti strokovne in osebne kontakte vseh, ki se v Sloveniji ukvarjajo z avtomatizacijo in informatizacijo gospodarskih in proizvodnih sistemov in s tem vzpodbuditi pretok informacij in znanja.

Cilj konference je predstaviti stanje na področju avtomatizacije v slovenski industriji in gospodarstvu ter sprožiti razprave o tej problematiki. Pokaže naj, kakšni so svetovni trendi in kako tem trendom v Sloveniji sledimo. Poudarek je na prispevkih, ki jih prezentirajo avtorji iz gospodarstva na temo industrijske aplikacije ter na temah, ki so vezane na prenos znanja v industrijsko okolje. Prednost pri prezentaciji referatov in njihovi objavi v zborniku imajo prispevki, ki izhajajo iz podjetij, zato ima konferenca izrazito strokovni značaj. S konferenco tudi vzpodbujamo avtorje iz gospodarstva k pisanju strokovnih člankov in objavljanju rezultatov svojega dela, s čimer se zagotavlja horizontalni pretok znanja med podjetji.

Slika 1: Del programa na konferenci, kjer potekajo predstavitve podjetij, razpravljanja o aktualnih problemih avtomatike, predstavitve novih tehnologij v avtomatiki...

Prva konferenca je bila organizirana aprila 1999 na pobudo takratnega predsednika društva prof. dr. Karla Jezernika. Do sedaj je bilo organiziranih 5 konferenc, in sicer:

- leta 1999 s tremi uvodnimi predavanji in 49 referati, predstavljenimi v osmih sekcijah,

- leta 2001 s štirimi uvodnimi predavanji in 62 referati, predstavljenimi v osmih sekcijah ter dodatni poster sekciji,
- leta 2003 s tremi uvodnimi predavanji in 56 referati, predstavljenimi v osmih sekcijah ter 11 študijskih referatov v posebni študentski sekciji,
- leta 2005 s šestimi uvodnimi predavanji in 60 referati, predstavljenimi v šestih sekcijah in 10 študijskih referatov v posebni študentski sekciji,
- leta 2007 s sedmimi uvodnimi predavanji in 44 referati, predstavljenimi v štirih sekcijah in 12 študijskih referatov v posebni študijski sekciji.

Konference se udeleži okrog 100 udeležencev iz različnih slovenskih podjetij, univerz in inštitutov. Zaključni se z okroglo mizo o aktualni problematiki na področju avtomatizacije v Sloveniji in v svetu. Vzoredno s potekom predavanj je sponzorjem konference omogočena razstava in demonstracija svojega dela, kar daje dogajanju dodatno težo in pomen.

Slika št. 2: Razstava in demonstracija tehnologije podjetja, ki je prisotno na konferenci

Vloga društva je skrb za razvoj stroke ter skrb za vzgojo in izobraževanje mladega rodu avtomatikov. Da bi pomagali vzpostaviti kontakt med študenti avtomatike in njihovimi potencialnimi delodajalci, smo v program konference vključili študentsko sekcijo, kjer študenti avtomatike iz obeh slovenskih fakultet za elektrotehniko, v obliki študentskih referatov, predstavijo svoja dela, rezultate študentskega raziskovanja, seminarjev in diplom. Z ozirom na to, da so na konferenci prisotni ljudje iz industrije in študenti ter profesorji iz fakultet, smo na konferenci vpeljali borzo kadrov. Na njej podjetja predstavijo študentom in tistim, ki iščejo službo, svoje podjetje, vizijo in potrebe po kadrih. Študenti imajo priložnost iz prve roke slišati, kaj vodilni ljudje iz gospodarstva od inženirjev pričakujejo in kaj jim nudijo.

postaviti kontakt med študenti avtomatike in

Slika 3: Predstavitev podjetja študentom, ki se udeležijo konference

Višek družabnega življenja na konferenci je konferenčna večerja, na kateri v prijetnem vzdušju podelimo priznanja in zahvale najbolj prizadevnim partnerjem ter razglasimo in nagradimo najboljši študentski prispevek.

7. Strokovne ekskurzije

Strokovne ekskurzije so pomemben del aktivnosti društva. V prvi vrsti so namenjene seznanjanju članov društva s stanjem avtomatizacije in informatizacije v slovenskih podjetjih ter medsebojnem spoznavanju članov društva iz različnih območij Slovenije. Osrednji del ekskurzij so zato ogledi podjetij in tovarn, običajno pa jih povežemo tudi z organizacijo občnega zbora, izvedbo predstavitev sponzorjev pa tudi z različnimi predavanji.

Prva strokovna ekskurzija, ki jo je pripravilo Društvo avtomatikov Slovenije, je bila strokovna ekskurzija v Center vodenja Dravskih elektrarn dne 13.5.1992. Predstavniki Centra vodenja so nam podrobno prikazali sisteme vodenja in razložili organizacijo vodenja tega pomembnega dela elektroenergetskega sistema Slovenije.

Slika 6: Strokovna ekskurzija na ogledu delovanja NEK, dne 17.11.2006

Slika 7: Strokovna ekskurzija na ogledu obratovanja tovarni IMPOL, dne 23.11.2007

Druge pomembne strokovne ekskurzije v okviru Društva avtomatikov Slovenije so bile:

- 14.5.1998 je bila organizirana strokovna ekskurzija, ki je vključevala ogled tovarne Krka in tovarne Danfoss v Novem mestu,
- 17.1.2000 je bila organizirana strokovna ekskurzija v Tovarno sladkorja Ormož, kjer so si člani društva ogledali avtomatizirano linijo Tovarne sladkorja Ormož,
- 10.11.2000 je bila organizirana strokovna ekskurzija in občni zbor DAS v tehničnem muzeju Bistra pri Vrhniki, pod pokroviteljstvom podjetja LikoPris iz Vrhnike,
- 23.11.2001 je bila organizirana strokovna ekskurzija in občni zbor DAS v Velenju, kjer je bil organiziran ogled Srednješolskega centra Velenje in obisk rudarskega muzeja v Velenju, pod okriljem podjetja MIEL iz Velenja,
- 29.11.2002 je bila organizirana strokovna ekskurzija in občni zbor DAS v Idriji, ki je vključevala ogled dveh velikih idrijskih podjetij Kolektor in Synatec Elektronika ter ogled muzeja rudnika živega srebra,
- 21.11.2003 je bila organizirana strokovna ekskurzija in občni zbor DAS v Anhovem in Novi Gorici, kjer so si člani društva ogledali cementarno Salonit v Anhovem, podjetje GOAP (pokrovitelj ekskurzije) v Novi Gorici ter predstavitev tehnološke mreže »Tehnologija vodenja procesov«,

- 19.11.2004 je strokovna ekskurzija potekala v Ljubljani in Mengšu, kjer je potekal ogled dejavnosti podjetja INEA d.o.o. in Metronik d.o.o., sledil je obisk Železniškega muzeja v Ljubljani ter ogled proizvodnje in sistemov avtomatizacije v tovarni LEK v Mengšu,
- 20.11.2005 je potekala strokovna ekskurzija in občni zbor DAS v Kopru in Sečovljah, kjer je potekal ogled tovarne CIMOS v Kopru, na koncu pa so si člani strokovne ekskurzije ogledali še eno izmed znamenitosti Slovenije, in sicer soline v Sečovljah,
- 17.11.2006 je bila organizirana strokovna ekskurzija in občni zbor DAS v Krškem, kje je bila organizirana predstavitev Nuklearne elektrarne Krško, vključevala je prav tako ogled zbirk v galeriji Božidarja Jakca,
- 23.11.2007 je bila organizirana strokovna ekskurzija in občni zbor DAS v Slovenski Bistrici, kjer so si člani društva pod pokroviteljstvom podjetja IMPOL d.d. in ATES d.o.o. ogledali avtomatizirano proizvodnjo obdelave aluminija (valjarno, cevarno in profilarno) v tovarni IMPOL.
- 14. 11. 2009 je bil Občni zbor društva in ekskurzija v Moravskih toplicah z ogledom Term 3000 in Plečnikove cerkve v Bogojini.

8. Predavanja in okrogle mize ter soorganiziranja drugih dogodkov

Društvo je bilo precej aktivno tudi na področju organizacije različnih predavanj, organizacije okroglih miz in soorganizacije drugih dogodkov.

Organizacija predavanj je bila pomemben del aktivnosti društva predvsem v prvih letih po ustanovitvi in tudi kasneje. S predavanji smo želeli predvsem razširjati najnovejša strokovna in znanstvena spoznanja s področja avtomatike med članstvom. V tem smislu je bil poudarek pri izbiri predavateljev predvsem na mladih doktorjih znanosti, ki so predstavili svoje dosežke v okviru doktorskega dela. Po drugi strani pa smo k predavanjem pritegnili tudi veliko število tujih strokovnjakov, večinoma profesorjev oziroma znanstvenikov, ki so bili na daljših ali krajših obiskih na univerzah ali institutih v Sloveniji. Do sedaj je društvo organiziralo več kot 20 različnih predavanj domačih in tujih predavateljev, ki so bili večinoma izvedena v Ljubljani in Mariboru.

Z željo, da društvo čim več prispeva k usmerjanju razvoja na različnih področjih dejavnosti, ki se dotikajo strokovnega področja društva, je bilo precej aktivno tudi pri organizaciji okroglih miz. Tudi ta aktivnost je bila bolj izrazita v začetnih letih delovanja društva, ko se je društvo še uveljavljalo in je želelo opozoriti na določeno problematiko. Do sedaj smo organizirali 5 okroglih miz, in sicer:

1. Okrogla miza na temo »Zmanjšanje razkoraka med teorijo in prakso v avtomatiki«, 19. junija 1989 na FE v Ljubljani.
2. Okrogla miza na temo »Problemi izobraževanja avtomatikov«, 17. maja 1990.
3. Okrogla miza na temo »Kaj je s trgom domačega znanja«, 29. septembra 1992 v Portorožu.
4. Okrogla miza na temo »Perspektive znanstveno-raziskovalnega in razvojnega dela«, v Portorožu 1993.
5. Okrogla miza na temo »Kako izboljšati povezanost akademske in industrijske razvojno-raziskovalne dejavnosti«, 20. septembra 1996 v Portorožu.

6. Okrogla miza na temo »Kako povezati študente z gospodarstvom« je bila na sejmu IFAM v Celju 31. 1. 2008, kjer se je društvo predstavilo s samostojno razstavo.

Društvo je bilo zelo aktivno tudi pri organizaciji drugih dogodkov. Tukaj moramo na prvem mestu omeniti organizacijo mednarodnih konferenc pod pokroviteljstvom IFAC. Poleg teh konferenc in tradicionalne bienalne AIG konference pa smo soorganizirali tudi simpozij »Komunikacija v sistemih za avtomatizacijo« od 17. do 18. oktobra 1990 na TF Maribor, VTO ERI, z Društvom kemijskih tehnologov sodelovali pri organizaciji posvetovanja »Vodenje kemijskih procesov« od 8. do 9. oktobra 1991 TF Maribor, tradicionalno pa sodelujemo pri organiziranju Elektrotehniške Računalniške Konference ERK v Portorožu vsako leto od leta 1992 dalje.

Od leta 2000 naprej je sponzor robotskih tekmovanj RoboT in Robosled, ki jih za osnovnošolce in srednješolce iz vse Slovenije organizira FERI Maribor.

9. Slovar strokovnih izrazov

Ideja o slovarju s področja avtomatike ima precej dolgo zgodovino in je pravzaprav še starejša od društva samega. Pripisujemo jo mag. Petru Šegi, ki je pričel z zbiranjem izrazov po vzoru IFAC-ovega slovarja. Z ustanovitvijo društva pa je postal njegova stalna in vedno nekoliko obrobna aktivnost. Leta 2002, v času, ko so imeli iniciativo v rokah Mariborčani, je dr. Nenad Muškinja poskrbel, da se je slovar v elektronski obliki znašel na spletni strani društva (direktna povezava: <http://msc.fe.uni-lj.si/slovar/slovar.asp>). Ko je krmilo prešlo v roke prof. dr. Stanka Strmčnika, pa smo pričeli z iniciativo prenove in dopolnjevanja in sicer smo se odločili, da se zadeve lotimo postopno. Leta 2003 smo člane društva spodbudili k sodelovanju s knjižico SPLOŠNI POJMI VODENJA SISTEMOV, ki je izšla v papirni obliki. Leto kasneje pa so slovarček dopolnili robotiki pod vodstvom prof. dr. Tadeja Bajda. Ob vsakoletnem srečanju smo knjižico z naslovom ROBOTIKA razdelili udeležencem tradicionalne ekskurzije in dopolnili tudi elektronsko različico. Takoj je sledil odziv z dopolnitvijo slovarja z nemškimi izrazi, ki so v prvotni obliki manjkali. Pri prevodu sta se trudila dr. Peter Cafuta in dr. Miran Rodič.

Zasnova slovarja je sestavljena iz naslednjih poglavij:

- Splošni pojmi vodenja sistemov
- Načini delovanja
- Členi sistemov vodenja
- Spremenljivke, signali, območja
- Modeliranje in simulacija
- Teoretične osnove vodenja
- Moderni algoritmi in metode vodenja
- Robotika
- Gradniki sistemov vodenja
- Optimizacija in načrtovanje

10. Društvo avtomatikov Slovenije in IFAC

Slovenija in slovenski strokovnjaki so bili posredno praktično vključeni v delovanje IFAC še v okviru bivše Jugoslavije, saj je bila Jugoslavija že od vsega začetka članica te mednarodne organizacije in sicer preko Združenja za elektrotehniko, telekomunikacije, avtomatiko in nuklearno tehniko – ETAN. Po razpadu Jugoslavije pa je Slovenija preko Društva avtomatikov Slovenije zaprosila za članstvo v tej mednarodni organizaciji. Aktivnosti v tej smeri so se pričele že v začetku leta 1992, formalno pa je bilo Društvo avtomatikov Slovenije sprejeto kot »IFAC National Member Organization« na Svetu IFAC dne 17. junija 1993 v Sydneyu.

Do sedaj so bili pod pokroviteljstvom IFAC in v soorganizaciji DAS v Sloveniji organizirani trije dogodki, in sicer:

- IFAC/IMACS International Workshop on Artificial Intelligence in Real-Time Control (AIRTC 1995) leta 1995 na Bledu z udeležbo okrog 75 znanstvenikov,
- IFAC Symposium Automated Systems Based on Human Skill (ASBoHS 1997) leta 1997 v Gozdu Martuljku pri Kranjski gori z udeležbo okrog 100 znanstvenikov,
- IFAC WorkShop Intelligent Assembly and Disassembly (IAD 1998) leta 1998 na Bledu z udeležbo okrog 60 znanstvenikov.

11. Slovenski predstavniki v IFAC-u

Slovenski strokovnjaki na področju avtomatskega vodenja so se v aktivnosti IFAC vključevali predvsem preko članstva v različnih tehničnih komitejih. V tem okviru so imeli po eni strani ključno vlogo pri organizaciji že omenjenih znanstvenih srečanj v Sloveniji, po drugi strani pa tudi pri organizaciji znanstvenih srečanj v drugih državah, ki jih je pripravljala posamezni tehnični komite. V preteklih letih je imela Slovenija predstavnike v naslednjih tehničnih komitejih:

- TC 3.1. Computers for Control: **Mušič Gašper,**
- TC 3.2. Cognition and Control: **Škrjac Igor in Juš Kocijan,**
- TC 4.2. Mechatronic Systems: **Jezernik Karel,**
- TC 5.1. Manufacturing and Plant Control, **Noe Dragica,**
- TC 6.1. Chemical Process Control: **Strmčnik Stanko,**
- TC 6.4. Fault Detection, Supervision&Safety of Techn. Processes – SAVEPROCESS: **Juričič Djani,**
- TC 8.4. Biosystems and Bioprocesses: **Hvala Nadja in Belič Aleš,**
- TC 9.2. Social Impact of Automation: **Strmčnik Stanko,**
- TC 9.4. Control Education: **Atanasijevič-Kunc Maja in Golob Marjan.**

Na kongresu IFAC v Seulu 2008 je bil **Matjaž Colnarič** iz FERI Maribor imenovan za predsednika Koordinacijskega odbora št.3 **Computers, Cognition and Communication**, kar je veliko priznanje društvu in prof. Colnariču.

Poleg sodelovanja v tehničnih komitejih, ki je predvsem vezano na strokovno oziroma znanstveno delo, ima Slovenija po formalni plati tudi svojega predstavnika v

Skupščini IFAC-a. V preteklem obdobju so bili naši predstavniki kar predsedniki našega društva, in sicer:

Tabela 2: Prikazuje slovenske predstavnike IFAC-a oz. predsednike DAS-a v dosedanjih in trenutnem obdobju

slovenski predstavnik IFAC-a oz. predsednik DAS-a	obdobje
prof. dr. Drago Matko	1993 – 1998
prof. dr. Karel Jezernik	1998 – 2002
prof. dr. Stanko Strmičnik	2002 – 2007
prof. dr. Boris Tovornik	od 2007 naprej